

FUB

PROGRAMA
D'assignatures

23874

TRASTORNS DE LA PARLA I LA VEU

Curs Acadèmic 2010-2011

Núm.Crèdits Totals	4,5
Núm.Crèdits Teòrics	3
Núm.Crèdits Pràctics	1,5
Curs	2n
Semestre	1r
Tipus (T, O, OP, LLE)	T

Salvador Casadevall Pou

Llicenciat en Medicina i Cirurgia
Logopeda

Ana Lou Moreno

Llicenciada en Pedagogia
Logopeda

<u>Objectius Generals</u>	<u>Objectius Específics</u>	<u>Metodologia</u>
<u>Continguts</u>	<u>Avaluació de l'assignatura</u>	<u>Bibliografia</u>

Objectius Generals

Oferir una visió general dels trastorns de la parla, aprofundint en l'anàlisi de les alteracions més freqüents i els aspectes que poden ser motiu d'alarma.

Determinar les pautes d'observació i les eines necessàries per a portar a terme una avaluació acurada, que permeti establir un diagnòstic precís i faciliti l'orientació de la intervenció posterior i el contacte amb altres professionals.

Conèixer les diferents patologies i alteracions de la veu. Per què es produeixen i com s'exploren.

[inici](#)

Objectius Específics

Unitat Temàtica: PARLA

Bloc 1

- Establir les diferències entre llenguatge i parla
- Definir, de forma general, el trastorn de la parla i enumerar els diferents tipus
- Conèixer alguns dels factors etiològics, més importants, dels trastorns de la parla

Bloc 2

- Comprendre els mecanismes implicats en la producció de la parla
- Conèixer la relació entre la morfologia i la funcionalitat
- Identificar les diferents unitats anatòmiques i funcionals del sistema articulari

Bloc 3

- Comprendre el mecanisme de la succió i la masticació i la seva importància en el desenvolupament craniofacial.
- Diferenciar la deglució infantil de la madura i descriure'n els mecanismes. Conèixer les repercussions de la seva disfunció a la parla
- Determinar la funció pròpia del nas com a primer punt d'intercanvi respiratori
- Descriure la respiració bucal: analitzar les causes, comprendre i enumerar les conseqüències

Bloc 4

- Conèixer el mecanisme de l'audició
- Establir la importància dels processos perceptius relacionats amb la parla
- Enumerar i definir les habilitats del processament auditiu

Bloc 5

- Determinar els aspectes, més rellevants, de l'anamnesi
- Identificar i saber valorar l'estructura i la mobilitat dels òrgans articularis.
- Conèixer les diferents formes de recollir la informació relacionada amb la producció de la parla
- Utilitzar el material adient per valorar la percepció de la parla

Bloc 6

- Establir les diferències entre evolució normal, evolució tardana i evolució alterada.
- Identificar les diferents dislàlies i les seves característiques
- Conèixer la classificació i les característiques de les disglòssies

Unitat temàtica: VEU

Bloc 1

- Descriure els conceptes de veu, salut vocal, trastorn vocal i disfonia.
- Entendre l'àmbit d'actuació dels diferents professionals implicats en la salut vocal.

Bloc 2

- Descriure la funció vocal.
- Descriure i entendre el funcionament dels òrgans de la fonació i la relació entre ells.
- Descriure les relacions entre l'acústica i la fisiologia.

Bloc 3

- Entendre de manera global l'origen dels problemes vocals.
- Descriure les diferents causes de patologia vocal que actuen alterant la funció vocal.
- Descriure les diferents causes de patologia vocal que actuen alterant directament els òrgans de la fonació.

Bloc 4

- Conèixer els diferents esquemes de classificació dels trastorns vocals.
- Descriure els processos patològics vocals aguts.

Bloc 5

- Entendre de manera global les alteracions funcionals de la veu.
- Entendre el concepte de forçament vocal, com actua i què provoca.
- Descriure les diferents lesions de les cordes vocals degudes al forçament, la clínica i el seu tractament.
- Descriure els problemes vocals hipofuncionals, la clínica i el seu tractament.

Bloc 6

- Descriure les diferents lesions congènites de les cordes vocals, la clínica i el seu tractament.

Bloc 7

- Descriure l'edema de Reinke, la clínica i el seu tractament.
- Descriure la laringitis crònica i la neoplàsia laríngia, la clínica i el seu tractament.
- Descriure la paràlisi laríngia, la clínica i el seu tractament.
- Descriure la resta d'alteracions vocals adquirides.

Bloc 8

- Descriure la veu del nen i conèixer la seva problemàtica vocal específica.
- Descriure la veu de l'adolescent i conèixer la seva problemàtica vocal específica.
- Descriure la veu de les persones grans i conèixer la seva problemàtica vocal específica.

[inici](#)

Metodologia

Assignatura semipresencial

El seguiment de l'assignatura es durà a terme:

- A través del Campus virtual des d'on el professor guiarà en tot moment l'alumne en el seu procés d'aprenentatge a través dels diferents espais de l'aula: agenda, fòrums, anuncis, bústia.
- Amb l'assistència i participació activa a les sessions presencials programades.

A l'aula de l'assignatura l'alumne hi trobarà des d'un bon inici una planificació detallada de les tasques que haurà de realitzar per assolir els objectius proposats.

[inici](#)

Continguts

Unitat Temàtica: ELS TRASTORNS DE LA PARLA

Bloc 1. Introducció

- 1.1 Concepte de parla
- 1.2 Definició del trastorn de la parla. Tipus
- 1.3 Factors etiològics

Bloc 2. La producció de la parla. Els òrgans de l'articulació

- 2.1. Relació entre morfologia i funcionalitat
- 2.2. L'aparell fonoarticulari. Aspectes anatomofuncionals

Bloc 3. Les funcions orofacials

- 3.1. La posició de repòs
- 3.2. La succió
- 3.3. La masticació
- 3.4. La deglució
- 3.5. La respiració

Bloc 4. La percepció auditiva

- 4.1. L'audició
- 4.2. La percepció de la parla
- 4.3. Les habilitats del processament auditiu

Bloc 5. L'exploració dels trastorns de la parla

- 5.1. Entrevista inicial. L'anamnesi
- 5.2. Valoració de l'estructura i la funcionalitat dels òrgans articularis
- 5.3. Valoració de la producció de la parla
- 5.4. Valoració de la percepció de la parla
- 5.5. La conclusió diagnòstica

6. Classificació dels trastorns de parla

- 6.1. Les dislàlies
- 6.2. Les disglòssies

UNITAT TEMÀTICA: ELS TRASTORNS DE VEU

Bloc 1. Introducció

- 1.1. Conceptes introductoris a la salut vocal
- 1.2. Professionals implicats en l'àmbit de la salut vocal

Bloc 2. La fisiologia de la veu

- 2.1. La funció vocal
- 2.2. Fisiologia de la funció vocal
- 2.3. Fisiologia de l'acústica vocal

Trastorns de la parla i la veu

- Bloc 3. L'etiologia dels trastorns vocals
- 3.1. L'etiologia dels trastorns de la veu
  - 3.2. Etiologia dels trastorns de la veu a nivell de la funció vocal
  - 3.3. Etiologia dels trastorns de la veu a nivell dels òrgans de la fonació
- Bloc 4. La classificació dels trastorns vocals. La disfonia aguda
- 4.1. Classificació dels trastorns de la veu
  - 4.2. La disfonia aguda
- Bloc 5. Els trastorns funcionals
- 5.1 Patologia funcional de la veu
  - 5.2 El forçament vocal i els trastorns vocals associats
  - 5.3 Les lesions cordals degudes al forçament
  - 5.4 La patologia funcional deguda a una hipofunció
- Bloc 6. Els trastorns congènits
- 6.1. Els trastorns congènits
- Bloc 7. Els trastorns adquirits
- 7.1. L'edema de Reinke
  - 7.2. La laringitis crònica i la neoplàsia laríngia
  - 7.3. Les paràlisis laríngies
  - 7.4. Altres trastorns adquirits
- Bloc 8. La veu i l'edat
- 8.1. La veu del nen
  - 8.2. La veu de l'adolescent
  - 8.3. La veu de les persones grans

[inici](#)

Avaluació de l'assignatura

L'avaluació es durà a terme a partir de la mitja obtinguda de les notes finals en les dues unitats temàtiques.

Unitat temàtica parla:

- L'examen final representa un 70% de la nota.
- L'assistència a les classes presencials i el lliurament de les activitats obligatòries, 30%

Unitat temàtica veu:

- L'examen final representa el 90%
- L'assistència i participació a les classes presencials, 10%.

[inici](#)

Bibliografia

Bibliografia bàsica

- Acosta, V. y otros: *Dificultades del habla infantil: un enfoque clínico*. Ediciones Aljibe. Màlaga, 1998.
- Bigenzahn, W.: *Disfunciones orofaciales en la infancia*. Ars Medica. Barcelona, 2004.
- Bustos, I.: *La percepción auditiva. Un enfoque transversal*. Ed. ICCE. Madrid, 2001.
- Gallego, J.: *Dificultades de la articulación en el lenguaje infantil*. Ediciones Aljibe. Málaga, 2000.
- Guixà, J. i altres: *L'exploració del llenguatge en el nen. Col. Quaderns de l'EPL*. Escola de Patologia del Llenguatge. Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Barcelona, 1999.
- Heuillet-Martin, G. et. *Una voz para todos. Tomo 1: La voz normal y como optimizarla*. Edit. Solal, Marseille, 1995.
- Heuillet-Martin, G. et. *Una voz para todos. Tomo 2: La voz patológica*. Edit. Solal. Marseille, 1995.
- Le Huche, F. i Allali, A. *La voz. Tomo 1: Anatomía y fisiología de los órganos de la fonación y del habla*.

Edit. Masson, 1993.

Le Huche, F. i Allali, A. *La voz. Tomo 2: Patología vocal. Semiología y disfonías disfuncionales*. Edit. Masson, 1994.

Massana, M. *Tractament i prevenció de la dislàlia*. Col. Quaderns de l'EPL. Escola de Patologia del Llenguatge. Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Barcelona, 2003.

Peña, J. (1988) *Manual de logopèdia*. Ed. Masson. Barcelona, 1988.

Perelló, J; Ponces, J; Treserras, L. *Trastornos del habla*. Ed. Científico-médica, 1993.

Segovia, M.L.: *Interrelaciones entre la odontoestomatología y la fonoaudiología. La deglución atípica*. Editorial Médica Panamericana. Buenos Aires, 1997.

Torres, B., Gimeno, F.: *Bases anatòmiques de la veu*. Edicions Proa. Barcelona, 1995.

Torres, B. *Anatomía interactiva del sistema locomotor*. Vol. 2. Publicacions i edicions Universitat de Barcelona, 2008.

Zambrana, N; Dalva, L. *Logopedia y ortopedia maxilar en la rehabilitación orofacial*. Barcelona: Masson. Barcelona, 1998.

Bibliografia complementària

Arias, C. Paràlisis laríngeas. *Diagnóstico y tratamiento foniátrico de las parálisis cordales unilaterales en abducción*. Edit. Masson, 1993.

Bosch, L.: *Avaluació del desenvolupament dels nens catalanoparlants de 3 a 7 anys*. ICE. Barcelona, 1987.

Bosch, L.: *Evaluación fonológica del habla infantil*. Ed. Masson, Barcelona, 2004.

Dinville, C. *Los trastornos de la voz y su reeducación*. Barcelona: Masson, 1981.

Grandi, D. Donato, G.: *Terapia miofuncional. Diagnóstico y tratamiento*. Ed. Lebon. Barcelona, 2006.

Ingram, D. *Trastornos fonológicos en el niño*. Ed. Médica y Técnica, 1983.

Jackson-Menaldi. *La voz patológica*. Edit. Panamericana. Buenos Aires, 2002.

Le Huche, F. i Allali, A. *La voz: Anatomía y fisiología, patología y terapéutica (3 tomos)*. Masson, Barcelona, 1990.

Martínez Celdran, E. *El sonido de la comunicación humana*. Octaedro, 1996.

Morrison, M. i Rammage, L. *Tratamiento de los trastornos de la voz*. Edit. Masson. Barcelona, 1996.

Pascual, P. (1988). *La dislalia*. Ed. CEPE. Madrid, 1988.

Peralta, M.E.: *Reeducación de la deglución atípica funcional en niños con respiración oral*. Isep textos. Barcelona, 2001.

Perelló, J. i Salva, J.M.: *Alteraciones de la voz*. Edit. Científico Médica. Barcelona, 1980.

Perelló, J. i Mas Dalmau, J. : *Exploración audiofonológica*. Edit. Científico Médica. Barcelona, 1980.

Planas, P.: *Rehabilitació neuro-oclusal (RNO)*. Masson. Barcelona, 2001.

Puyuelo, M. y col.: *Casos clínicos en logopedia*. Ed. Masson. Barcelona, 1997.

Hababby, A.: *Enfoque integral del niño con fisura labiopalatina*. Ed. Médica Panamericana. Buenos Aires, 2000.

Diccionari Enciclopèdic de Medicina.

<http://www.grec.cat/home/cel/Mdicc.htm>

Classificació de les oclusions a la següent pàgina web:

<http://www.odontocat.com/ortoclas.htm>

[inici](#)